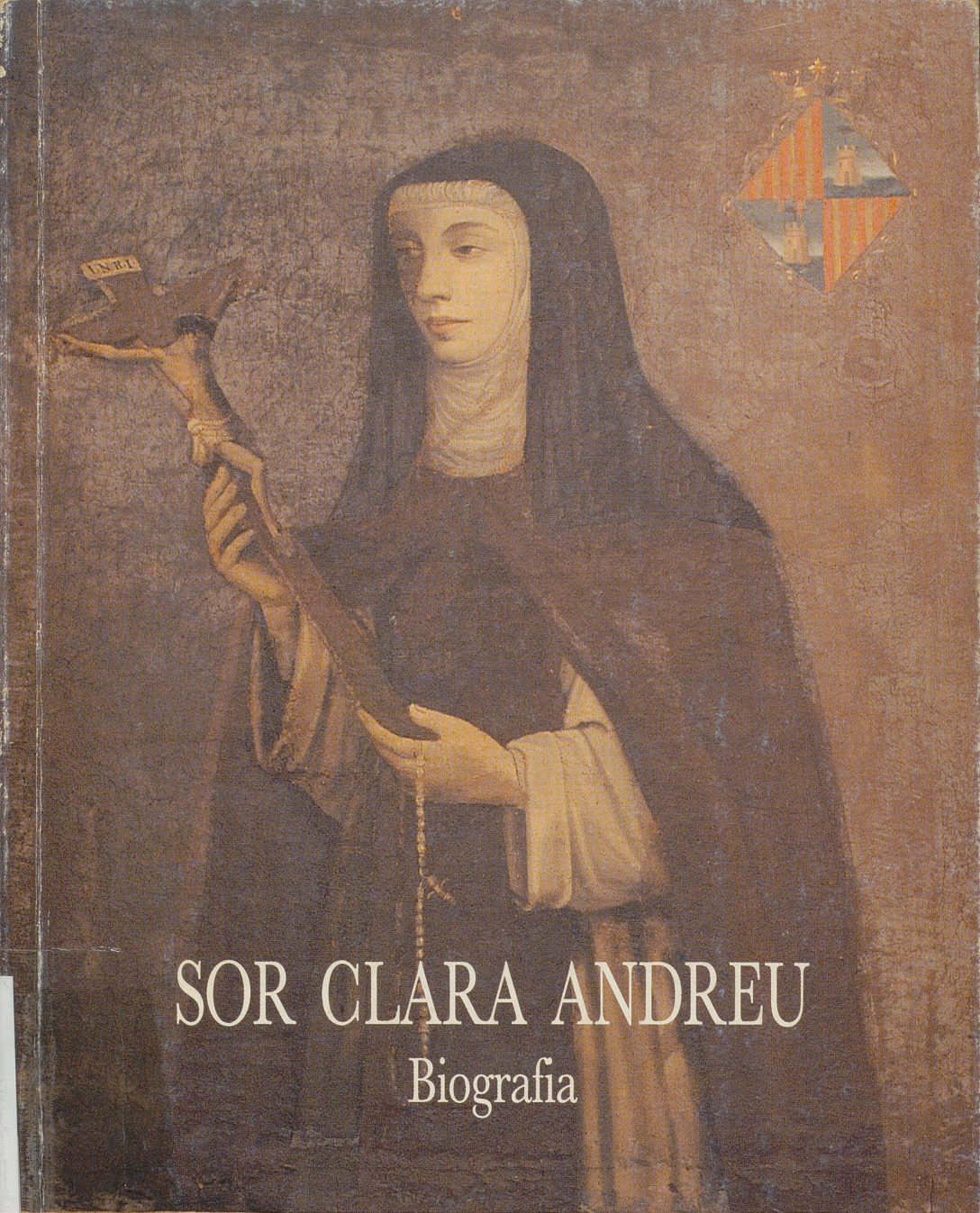




SOR CLARA ANDREU

Biografia

QUEIX QUADRO DE LA V. M. SOR CLARA ANDREU, REL·LIGIOSA
OFESA DE ESTE CONVENT, ES EL PRIMER QUE ES POSÁ EN
AS CASAS CONCISTORIALS DE LA M. J. CIUTAT DE PALMA,
QUAL PER LA SUA ANTIGUEDAT FONCH RENOVAT EN LO
NY 1811. RETENINTSE ESTE CONVENT LO ORIGINAL, QUE FEU
RECOMPONDRE PER ETERNA MEMORIA

Fotografies: *Jordi Llompart i Mulet*
amb llicència eclesiàstica

Imprès per:  *incanasa* (GRÀFICAS GARCIA) Inca (Mallorca)

D.L. P.M. 1145-1994

Mn. Pere Fiol i Tornila

SOR CLARA ANDREU
Biografia

R. 40053



Monestir Sant Bartomeu. Inca. Mallorca

Sig. CL INC D 4874

Amb goig podem presentar aquesta senzilla biografia de la nostra germana Sor Clara Andreu.

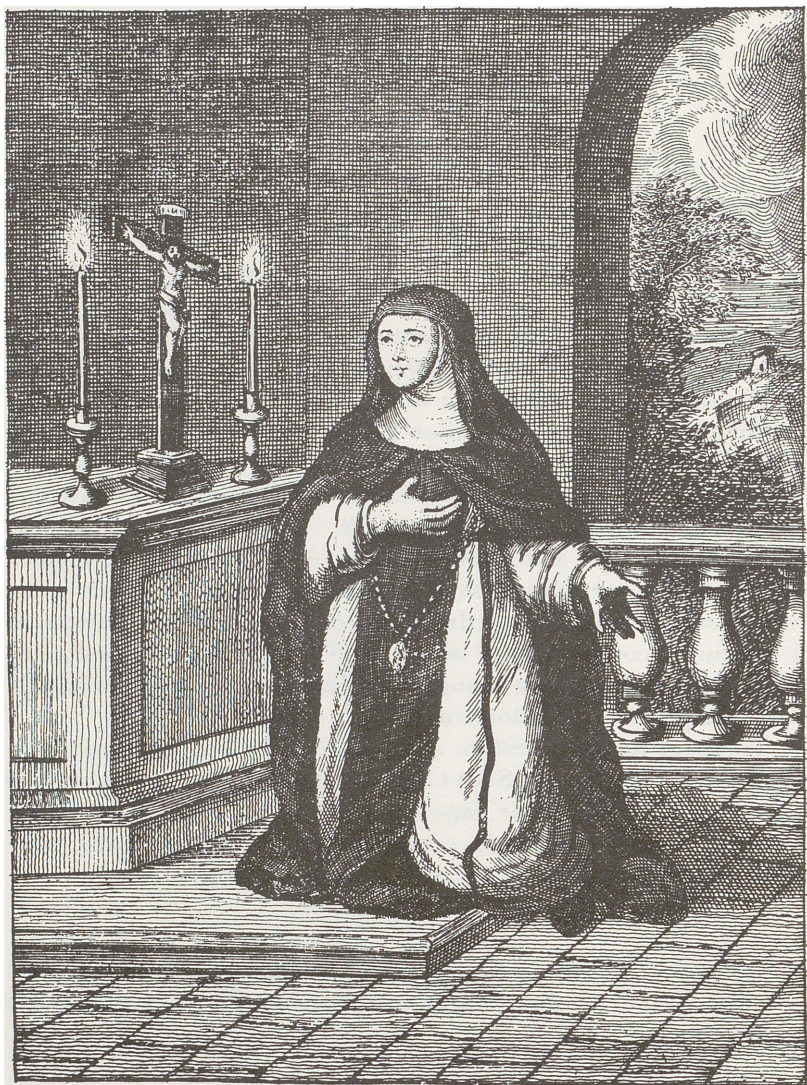
De petita entrà en aquest Monestir de Sant Bartomeu i aquí de nina aprengué a ser dona, de deixeble passà a ser mestre, de religiosa que animà una comunitat, a ideal de religiosa que ha anat il·lusionant totes les generacions de germanes que des d'aquell llunyà s. XVII han anat habitant aquesta santa casa.

Sor Clara vengué de Ciutat a Inca perquè aquest Monestir tenia fama de molt observant. Observància que ella omplí amb tota la força del seu cos i amb tota la il·lusió del seu esperit que encara perdura dins aquestes parets.

Ella cantava les alabances al Senyor i nosaltres ara ho seguim fent. Ella estimà Jesús com l'esposa del Càntic, i nosaltres ho volem seguir fent. Ella es desteixinava per atendre les germanes i els qui s'acostaven a ca nostra. Ho voldríem fer. Aposta ens alegrem de que la seva manera d'entendre la vida monacal i de viure-la pugui ser millor coneguda.

Totes les religioses estam acostumades a veure un antic quadre d'ella que mira un Sant Crist i li diu: "El meu estimat m'és un saquet de mirra que reposa entre els meus pits". En Crist hi hem descobert l'Estimat, com Sor Clara. En els germans, malgrat els sofriments (mirra), hi estimen el Crist.

Monestir de Sant Bartomeu 24 de Juny 1993
Sor Maria dels Sagrats Cors Canet. Priora



(VEN. SOR CLARA ANDREU.
*del Orden de S. Seronimo Religiosa de admirable mortificacion, peni-
 tencia, oracion, y singular en las virtudes. Murio en 24. de Junio de 1628.
 en el Convento de S.^a Bartholome de la Villa de Inca-*

Xilografia que encapçala la biografia escrita per Mn. Josep Barberí i impresa en
 Ca'n Guasp l'any 1807.

Síntesi biogràfica

Sor Clara Andreu

- “A 4 Desembre de 1596 Jo, Joseph Ferriol, vicari, (baptitzí) una filla de Mestre Antoni Andreu passamaner i de sa muller Catarina Malferida. Lo nom Bàrbara Onofre. Padrins Mestre Antoni Morro i la senyora Francina Adrovera”. (Parròquia de Sta. Eulàlia, Llibre I de Baptismes, plana 170, Anotació 6).
- 11.04.1604 Entra al Monestir de Sant Bartomeu d’Inca
 - 08.11.1609 Rep el vel blanc de Novícia i canvia el nom de Bàrbara per Clara
 - 17.02.1613 Professió Religiosa
 - 1613-1621 Hostessa del Monestir
 - 1621-1623 Enfermera de la Comunitat. Segona Conversió
 - 1623-1625 Clavària i Mestre de Novícies
 - 1624 Mn. Nadal Guasp arriba a Inca com Rector
 - 1625-1628 Mare Vicària de la Priora Sor Joana Martorell
 - 1626 Arriba a Mallorca el nou bisbe D. Baltasar de Borja
 - 1627 Estiu i Tardor Exhaustiva informació del Monestir a càrrec de Mn. Pere Antoni Baró
 - 1628 Gener. Mn. Gabriel Benet Mir, rector de Sa Pobla, arriba al Monestir com nou confés. Serà el Biògraf
 - 24.06.1628 A les 6 del capvespre mor Sor Clara



Font de Baptisme on Sor Clara Andreu nasqué a la vida dels fiils de Déu dia 04.12.1596 Parròquia de Sta. Eulàlia. Ciutat.

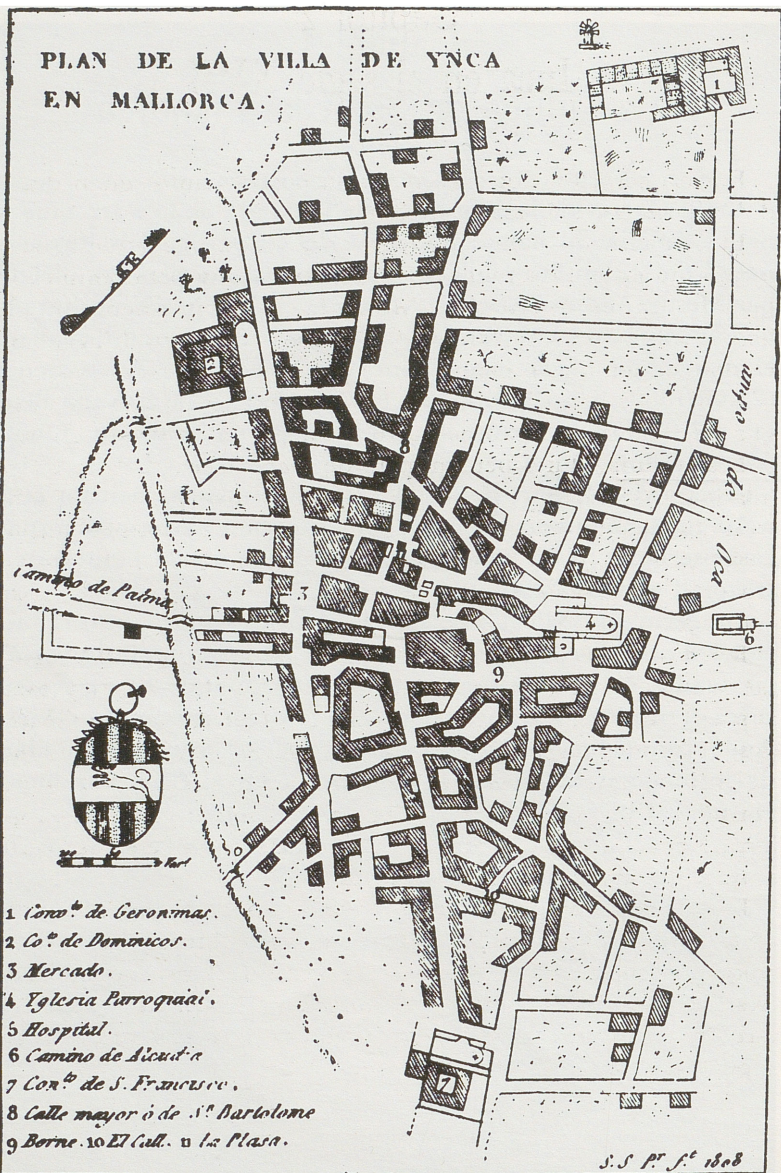
Capítol 1

La família de Sor Clara Andreu

En el Carrer de la Bolseria, barri ciutadà de la Parròquia de Santa Eulàlia, hi havia gran part del “Col·legi dels Passamanyers” on tenien llurs tallers i botigues, una d’elles era dirigida per Mestre Antoni Andreu casat amb Catalina Malferit, l’un provenint de Selva i l’altra d’Inca. Per ara hem pogut esbrinar que el matrimoni havia tengut cinc fills: Margalida Anna Beneta (22.09.1588), Christòfol Benet (10.07.1590), Maria Anna Beneta (17.02.1592), Francesc (06.09.1594) i Bàrbara Onofre (04.12.1596).

Aquest darrer part dugué la mort de Catalina, deixant la família molt malmesa, cosa que provocà que el jove vidu tornara casar-se amb Joana Vexili, inquera que miraria d’amorosir la tristor d’aquella casa.

La germana major, Margalida, aviat es casaria amb el mercader d’arrels valldemossines, Agustí Mas, qui tanta importància tindrà en la vida de Sor Clara, tant perquè tres germanes seves eren monges a Inca: Sor Paula, Sor Praixedis i Sor Maria Anna, com pel recolzament econòmic que farà a son sogre a l’hora de formalitzar la dot de la filla petita en el Monestir inquer (17.02.1613)



Plànol de la vila d'Inca adjuntat al "Apéndice histórico" que Mn. Barberí posà a la Biografia de Sor Clara. Fou fet en làmina de coure en la "Joyería, Platería y Taller de Grabado de Juan Miró y de Octavio Carlotta del Carrer de Sant Nicolau n.º 81 dia 29 Maig 1849 i costà vuit duros.

Capítol 2

Inca en el segle XVII

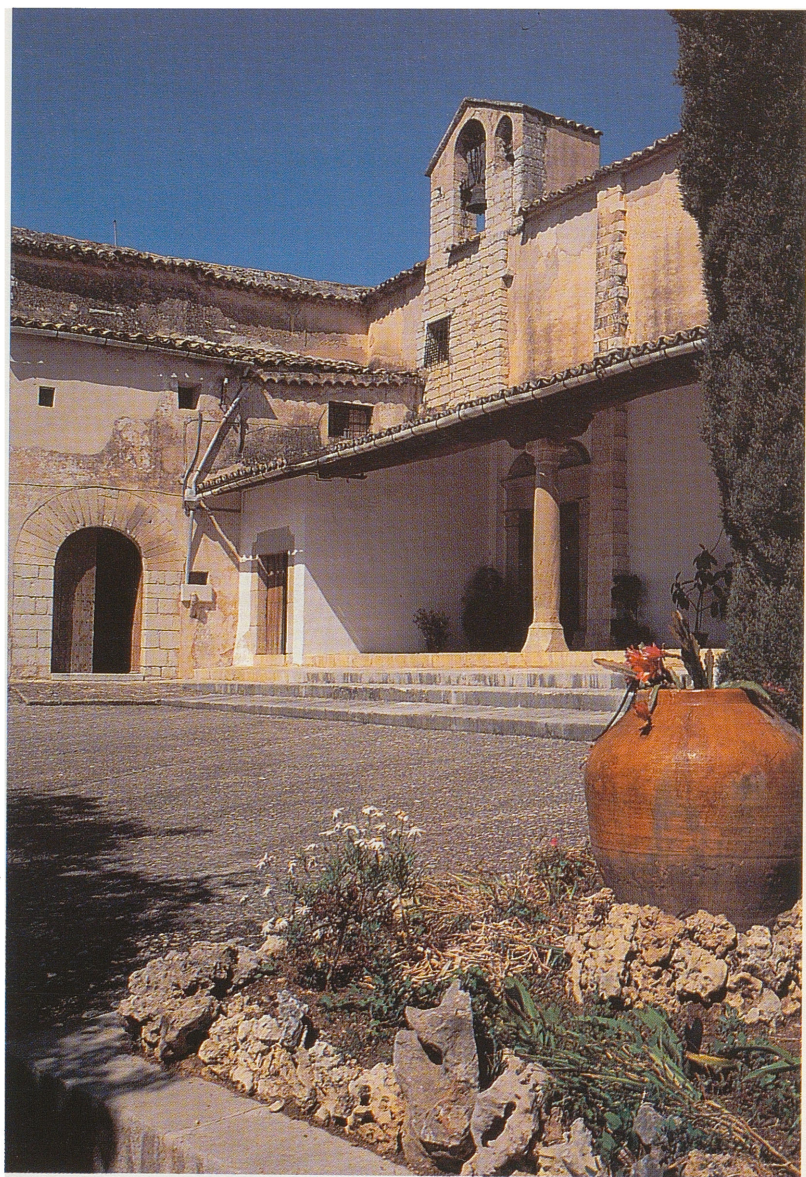
Encara seria un poc més petita la nostra Ciutat quan dia 11 d'Abril de 1604 hi arribava Sor Clara.

El Convent de Sant Domingo encara era una teulera, seria comprada en el Desembre d'aquell mateix any pel dominicà inquer P. Antoni Torrens. El Monestir era terriblement forà. Hi hauria a Inca unes 4.000 persones i unes 700 cases. L'agricultura donava feina i aliment a tot el poble. Unes terres alternaven la sembra de blat i llegum, altres eren destinades a vinya i unes guardes d'ovelles i cabres pasturaven per les nostres terres.

L'artesanía, duita per un grup de menestrals, s'anava consolidant a casa nostra i la seva força era tal que l'any 1596 s'havien començat a independitzar de Ciutat, els Gremis de fusters, ferrers, boters, picapedrers, sastres, teixidors de lli... El canyom era un altre producte que començava a tenir força en la nostra contrada.

Religiosament és una feligresia viva. Es construeix el Convent de Sant Domingo a l'antic Blanquer i tots els Gremis posaran la seva part per anar bastint el garrit campanar, que des del Monestir, les monges admiren cada dia, com es va aixecant, i encara avui és signe de la nostra identitat inquera. En el Serral elles també, morta ja Sor Clara, miren de fer nou el primitiu temple inquer dedicat a l'Apòstol Sant Bartomeu, i ajudades per certes donacions, duen les obres endavant.

Dia 29 de Setembre de 1607, festa de Sant Miquel, la venerada imatge de Sant Crist de l'Hospital, vora el mateix temple parroquial, dóna una forta saccada a la pietat de la gent suant durant tres dies sang i aigua, fet que admirarà tot Mallorca i que el Notari Pere Fiol, tan lligat al nostre Monestir, n'aixecarà acta per a perpetuar en la Història tal merevella.



Clastra del Monestir de Sant Bartomeu, Inca. Aquí arribava Sor Clara dia 11.04.1604 per ingressar al Monestir.

Capítol 3

El Monestir

Les Religioses Jerònies arribaven a Inca dia 11 de Novembre de 1530 establint-se al puig de Santa Magdalena. Era la Priora Sor Antònia D'Espanya acompanyada de les professes Sor Joana Joan (professà 10.07.1508), Sor Damiana Faret (13.12.1526), Sor Antònia Úrsula Reus (18.10.1517) l'inquera Sor Miquela Guaita (11.06.1526), Sor Margalida Constança Mascaró (30.11.1525), la novícia Antònia Oleza qui professà 11.08.1532 i la postulant Eulàlia Metge que també ja professà a Inca.

A Santa Magdalena estant entraren com postulantes Catalina Fàbregues d'Inca i Jerònia Font de Muro. Ambdues professaren en 1538.

Dia 21.12.1534 devallen del Puig i ocuparen aquest lloc: hi havia l'antiga església de Sant Bartomeu i el capellà que se'n cuidava, Mn. Martí Cifre, els donà també la casa on ell vivia i un bon tros de terra per anar construint el Monestir i tenir un hort. Dia 23.04.1539 compraven una peça de camp olivar i el primer de Maig de 1567 compraven una quarterada de terra a Joana Campins i així va sortir l'extensió que avui està ocupada per Església, Monestir i Hort.

L'any 1837 el Govern s'incautà de les rendes del Monestir i li prengué la finca de So'n Capó que està a la part dreta del Convent aferrada a la Tàpia i una altra dita Es Campet que confronta a la part baixa de l'hort, vora el camí que hi ha l'heura.



Temple Monacal. Altar Major.

Capítol 4

El temple monacal

A Inca, a més del temple parroquial hi havia aquesta església que ja tenim documentada en els segles XIII i XIV per diferents deixes que s'hi feren. De l'antiga sols en queda l'espelma. El temple fou refet en el s.XVII. Així en 1638 foren destinades a les obres 500 lliures que hi deixà el Canonge Lull i el nou temple fou solemnement beneït dia 30 de Març de 1671.

L'església té dues portes per a la gent. La porta que va del Monestir al temple s'obrí l'any 1926. Entre les dues portes hi ha la Capella de la Sda. Família, que fou dorada en 1719, don Joaquim Fiol ho pagà; A la part del Monestir hi ha les Capelles de Santa Clara (ara Mare de Déu de Fàtima), Sta. Paula (despulls de Sor Clara i abans de les ànimes), Purificació de Maria i Sant Crist.

El retaule de l'Altar Major fou fet en 1730 per l'escultor ciutadà Joan Deià i costà 1.000 lliures mallorquines. L'any 1859 es retocà i es feren els estucs i d'aquesta reforma se'n féu solemne benedicció dia 29.01.1860 pel canonge inquer Pere Josep Llompart. L'any 1886 el bisbe Mateu Jaume (1876-1886) féu una deixa a les monges, que va fer possible que emblanquinassin el temple, enrajolaren el Cor, feren nova l'escala com també les portes del Cor. L'any 1888 s'enrajolà l'església i es féu la trona nova, els bancs nous i l'any 1890 es fa l'anomenada Sala de Labors.

L'any 1917 fou pintada tota l'església per la firma comercial Miquel Oliver, el prevere inquer Guillem Pujades i Ferrer, qui tenia dues germanes en el Monestir, pagà la feina, i malahuradament, mentre ho revisava, va caure dels endamis i morí dia 12.01.1918. Així ens ho recorda la làpida de la Capella de la Sda. Família.



Sala de labors edificada en 1890.

Capítol 5

La vida de comunitat

En temps de Sor Clara hi havia una cinquantena de persones en el Monestir dividides en tres grups:

- a) Grup de nines que es formaven dins el Monestir.
- b) Grup de Novícies.
- c) les Religioses professes que també estaven subdividides en Religioses de Cor i d'Obediència. Ara ens referim al tercer col·lectiu.

La vida començava a mitjanit per a resar Matines i Laudes, per això quedaven dues monges vetllant i a mitjanit una anava a tocar les campanes i l'altra cridava les altres i les donava llum. Celebrades aquestes Hores n'hi havia que tornaven a la cel·la a descansar i que quedava al Cor fent oració.

A trenc d'alba anaven a resar Prima que era seguida de Tèrcia. Després d'aquesta Hora es celebrava la Missa Conventual seguida d'una hora d'oració. Després del desdejuni cada qual anava a les obligacions que li han estat assignades per la Mare Priora, tasques que acaben un poc abans de migdia, i altra vegada la Comunitat es reuneix al Cor per a resar Sexta.

Passen al Refector i es dina. Hi ha qui li toca fer la lectura mentre les germanes mengen. Després del dinar hi ha un petit descans que cada qual emplea així com vol fins que es passa al Cor a resar Nona. Acte seguit ve la feina per a la Comunitat, i reunides totes en la Sala de la Comunitat, treballen mentre una fa la lectura espiritual, acabada aquesta tasca es va a resar Vespres que són seguides d'una recreació.

Sol post ve el sopar i les Completes, seguides d'una hora d'oració fins que es toca silenci i cada qual es retira a sa cel·la i així acaba la jornada feta pel Senyor i amb el Senyor.



Part del Monestir dedicada al Noviciat. Aquí passà a viure Sor Clara quan vestí el vel blanc de les novícies en 1609.

Capítol 6

Sor Clara Andreu novícia

El Concili de Trento (1545-1563) havia prohibit l'ingrés de nines petites als Monestirs, però el nostre bisbe Joan Vich i Manrique (1573-1604) donà permís perquè la nina Bàrbara Andreu i Malferit poguera entrar al d'Inca dia 11.04.1604, encara no tenia vuit anys.

Esmerça cinc anys dedicant-se a aprendre a llegir, escriure, fer les feines de la casa, brodar, cosir... tot un seguit de coses que li seran força útils per a tota la vida. Però dins Bàrbara es van congriant altres il·lusions. La vida devota de les Religioses l'atreu. Sent la força juvenívola de son amor que fa vibrar cada una de les cel·lules de son ésser, i aquest amor serà per a Jesús.

Don Miquel Alçamora, rector de Sa Pobla i Confés del Monestir de 1604 a 1616 encarrila l'adolescent pel camí de la pregària. Dia 8 de Novembre de 1608 rep el vel blanc de les Novícies emprenent un llarg camí de coneixement de si mateixa i de la Regla Agustiniana que dóna vida al Monestir.

Tengué un llarg noviciat 1609-1613, però en aquests anys hi hem de posar el que actualment diem postulantat. A més del Confés fou dirigida per aquestes tres Mestres de Novícies: Sor Cecília Moragues, qui serà Priora en el moment de la professió; Sor Praixedis Mas, germana de son cunyat; i Sor Antònia Morro, també futura Priora.

Dia 17 de febrer de 1613, té 17 anys, fa la Professió "...promet de viure sens propi en castedat... e de guardar perpètua clausura en aquest Monestir de Sant Bartomeu..." foren testimonis que firmaren amb ella l'acte, el Confés don Miquel Alçamora i les Religioses Sor Antònia Morro, aleshores Mare Vicària, i Sor Maria Anna Mas, germana de son cunyat.



Quadre de l'Acte de Professió de Sor Clara que es conserva al Museu del Monestir.

Acte de Professió

Jo Bàrbara Clara, filla de mossèn Antoni Andreu fas professió i promet obediència a Nostre Senyor Déu e a la gloriosa Verge Maria, mare sua, e al Benaventurat Nostre Pare Sant Jeroni i a l'Il·lustríssim i Reverendíssim Senyor Don Fra Simó Bauçà, bisbe de Mallorca i a sos legítims successors i a Vós Reverenda Mare Sor Cecília Moragues, Priora d'aquest Monestir i a vostres successores i promet de viure sens propi en castedat segons la Regla de Nostre Pare Sant Agustí e de guardar perpètua clausura en aquest Monestir de Sant Bartomeu de l'orde de Nostre Pare Sant Jeroni fins a la mort, en testimoni de la qual cosa prenc al Reverend Senyor Miquel Alçamora, rector de Sa Pobla, Mestre en Sacra Teologia, sacerdot d'aquesta casa, i a les revendes religioses Sor Antonina Morro, vicària, i Sor Maria Anna Mas, monges d'aquest Monestir que afirmen aquesta carta subsignada de sos propis noms feta en lo present Monestir de Sant Bartomeu de la vila d'Inca de l'orde del gloriós Nostre Pare Sant Jeroni feta als 17 de Febrer, avui que és diumenge, any de la nativitat de nostre Senyor Déu Jesucrist. 1613.



Sala on l'hostessa del Monestir cuinava pels hostes. De 1613 a 1621 Sor Clara cuidà aquest espai monacal.

Capítol 7

Sor Clara Andreu enfermera

De 1613 a 1621 Sor Clara fou la finestra que tengueren els inquers, i tots els qui arribaven, per a guaitar en el Monestir inquer. Ella ens ho diu amb aquestes paraules: “el primer càrrec que he tingut es estat cuidar-me dels hostes, esto es aguiar i servir los qui van i vénen”.

En el Monestir hi havia una cinquantena de monges que representaven gairebé tota la geografia illenca: De Sóller a Artà, de Pollença a Felanitx. El Monestir disposava d'unes habitacions i d'unes païsses on els familiars de les monges s'hi podien agombar. Rera la Capella de Sta. Paula hi ha un pati on en el fons hi ha unes instal·lacions que eren emprades per l'hostessa. És una gran sala on hi ha un rebost, una cuina on s'arreglaven els menjars que eren servits als hostes, uns rentadors per escurar... Aquestes portes i finestres són les que tancava o obria Sor Clara. En aquest rebost ella hi posava i hi treia les coses que havia de guardar i aguiar per a servir al Crist que descobria en cada una de les persones que arribaven.

En 1619 també l'encarregaren d'ensenyar a cantar, llegir i escriure a les novícies. Quina passió no posava en estimar aquelles persones com si es tractàs del mateix Crist! Aquesta actitud servicial i afable envers els hostes, envers les novícies farà que quan entra la nova Priora Sor Anna Vanrell, l'anomena enfermera de la Comunitat. Ara sí que posarà en pràctica aquell avís de la nova Santa d'Àvila que tant gaudeix de llegir i meditar: “acomodarse a la complexión de aquel con quien trata: con el alegre, alegre; y con el triste, triste; en fin hacerse todo a todos, para ganarlos a todos”.



Actual sala del Noviciat apte per a l'estudi i la comunicació. De 1609 a 1613 l'ocupà Sor Clara com novícia i de 1623 a 1625 com Mestre de Novícies.

Capítol 8

Sor Clara mestre

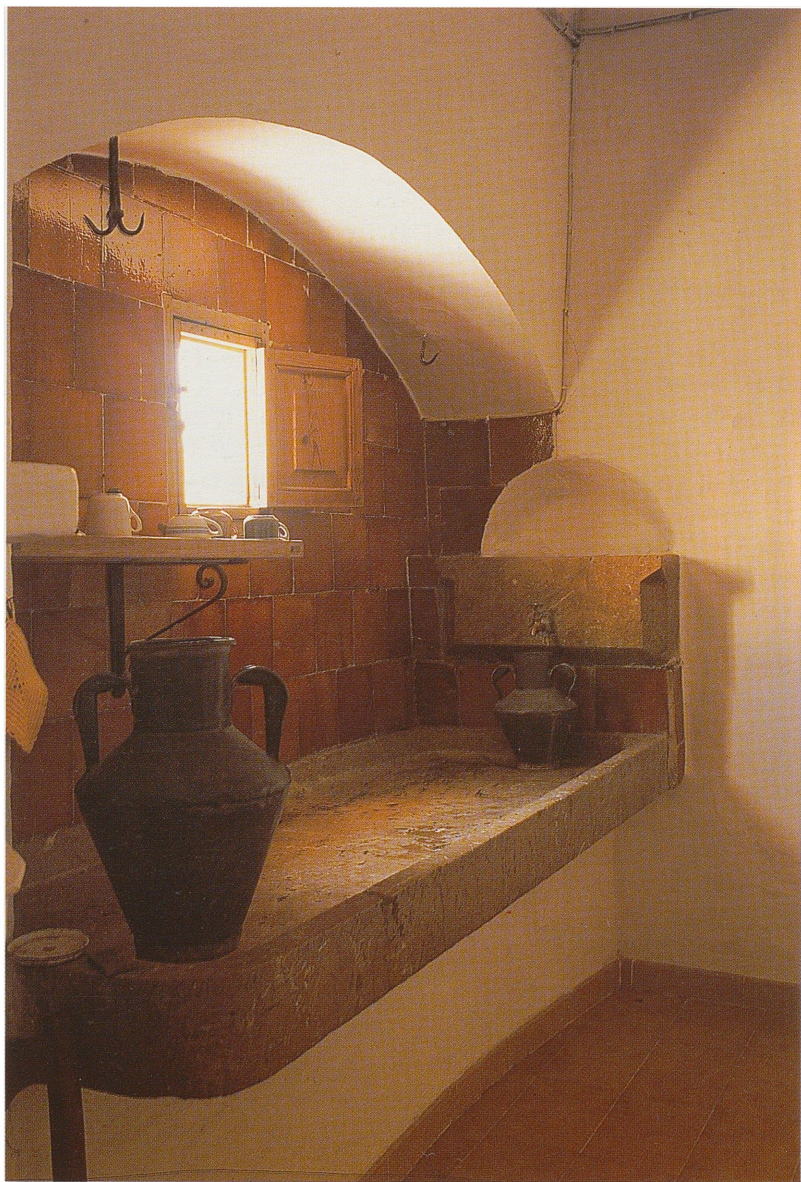
Sor Clara entrà en el Monestir a l'edat de 7 anys, per tant tot el que sabia ho havia après de les Monges, i sembla que les seves mestres estaven contentes de l'alumne, perquè són elles mateixes que la posen perquè ensenyi a les més petites.

Quan l'any 1619 és elegida Priora Sor Antònia Morro, sa Mestre de Novícia, li confia, a més d'atendre als hostes de la casa, que ensenyi a les novícies de cant, de lletra i d'escriure. Altres Monges els ensenyarien altres coses, ella cantar, llegir i escriure.

Ella no havia tengut classes especials, però el res de l'Ofici diví i la meditació contemplativa de la Paraula de Déu l'han capacitada per entendre les coses. Així ho explica tot meditant el verset 99 del salm 119 “Som més instruït que tots els mestres de tant que medit el teus pactes” i com a falta d'humilitat ho confessarà al Dr. Guasp.

En l'escriptura sabem com ho feia per les cartes que deixà. És veritat que totes ens arribaren per mans del confés, el Dr. Nadal Guasp, però les paraules i la sintaxis són seves. Cal dir que ho feia en mallorquí, com tota la gent del seu temps. Llegia llatí, mallorquí i castellà, doncs gaudí de les obres de la nova Beata Teresa d'Avila.

Referent al cant es veu que tenia bona veu. En el Monestir hi hauria professor de música. El tenim documentat en segles posteriors, però calia que les monges cantassin en el Cor, i això és el que Sor Clara aprengué i ensenyà. Inclús sabem que certes poesies de Sta. Teresa circulaven musicades per Mallorca. Sor Clara les cantava i gaudia sentir-les cantar per la Comunitat.



Rentador de l'enfermeria. Aquí Sor Clara hi escurava de 1621 a 1623.

Capítol 9

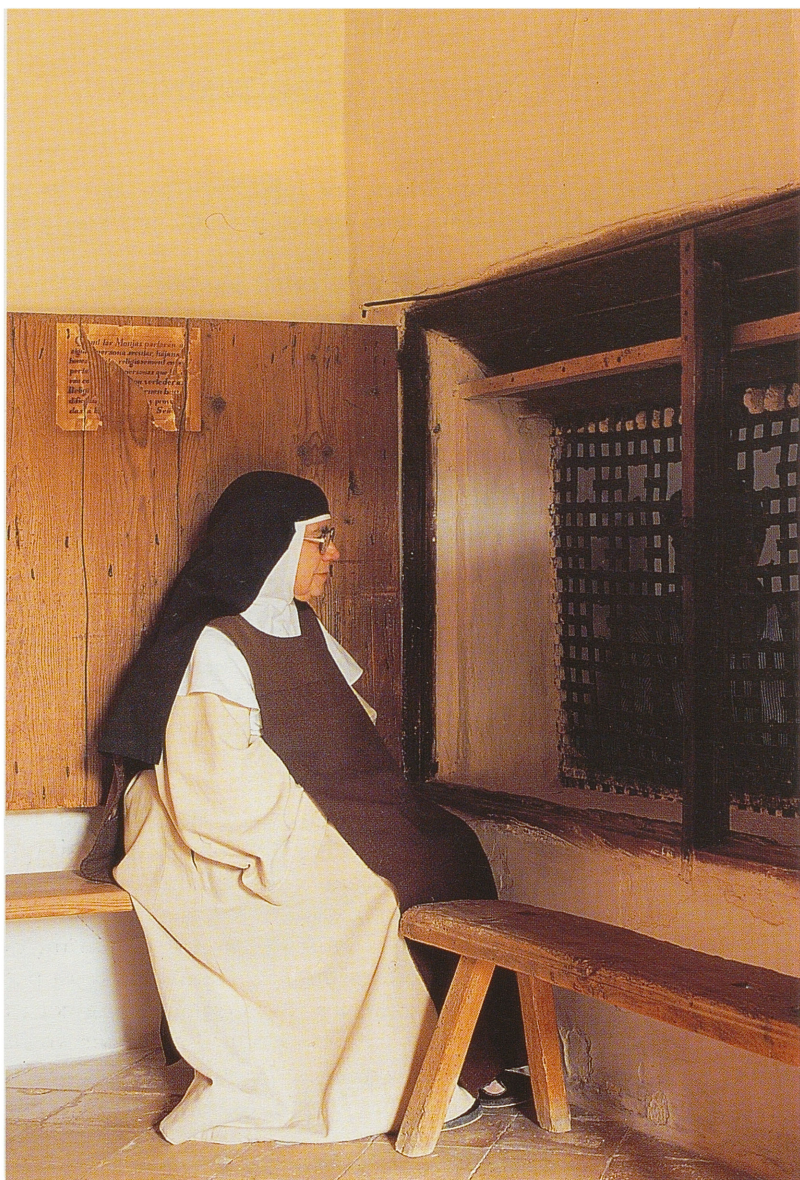
Arrels teresianes d'una reforma

Durant els anys que Sor Clara era infermera cercava temps per anar llegint vides de Sants, com models a seguir per acostar-se més i més a Déu.

Foren uns anys que a Mallorca hi hagué una forta incidència de la vida i obra de la discutida Teresa d'Àvila. L'any 1613, enmig de fortíssimes discussions, dona Elionor Ortiz fundava a Ciutat el Convent de les Tereses. Sta. Teresa havia mort dia 04.10.1582. L'any 1614, el mateix any de la Beatificació, el bisbe Simó Bauçà li dedica una església, potser la primera de tota la cristianitat. L'any 1616 sortia de la impremta de Ca'n Guasp el "Sermón predicado por el Padre Fray Pedro de Cuenca, Provincial de los Mínimos, en la fiesta de la Beatificación de nuestra Madre S. Theresa de Jesús..." L'any 1619 també fou imprés en la impremta de Rodríguez i Pizà els "Avisos de la Beata Madre Teresa de Jesús para personas que tratan de oración" i de la mateixa impremta i el mateix any també sortia "Siete Meditaciones sobre la oración del Padre Nuestro..." llevonses atribuïda a Sta. Teresa i ara sabem que és apòcrifa. Potser en el Monestir ja hi haguera aquesta edició de 1606 que actualment hi ha.

El pensament de Sta. Teresa i la seva obra eren força presents a Mallorca, i la nostra Religiosa gaudia de llegir les coses d'ella que li arribaven, perquè sabia que era un bon camí per arribar a Déu, així, l'atlota assedegada de Déu, a Ell anava, sabent, com havia dit el predicador mínim, que així com del costat obert de Crist en sortí sang i aigua i l'Església, així del costat de Teresa, tocat per la fletxa de l'àngel, en surten aquestes colles de fills i filles.

D'aquesta trobada amb Déu en aquests anys d'infermera i dona adulta, en podem dir la Segona Conversió de Sor Clara Andreu.



Parladors. En aquestes mateixes reixes Sor Clara hi rebia la gent per encoratjar-la a estimar Jesús, i els administradors li passaven comptes els anys de Clavarietat 1623-1625.

Capítol 10

Sor Clara mestre de novícies 1623-1625

L'any 1623 es elegida Priora Sor Magdalena Serra i dia 14 de Març anomena Sor Clara Clavària i Mestre de Novícies.

Com Clavària haurà de ser l'administradora de totes les coses materials del Monestir, anotar cada una de les despeses que vagin venint, com també les entrades que es vagin fent. Haurà de tractar amb els Administradors de les finques i dels béns del Monestir.

Com Mestre de Novícies haurà de cuidar de la formació humana i espiritual de les atletes, que han decidit seguir la vida religiosa en el Monestir. En aquests anys feren el noviciat tres filles de Ca'n Fiol d'Inca: Sor Ursula, Sor Gertrudis i Sor Catalina; Sor Jacinta Mas de Llucmajor i Sor Maria Anna Sastre de Selva.

Demana al Senyor Gràcia, Prudència i Saviesa per guiar les novícies que li havien estat encomanades. Les encomana que lluitassin contra l'ociocitat, que fessin una gojosa observància de la Regla Monàstica, els inculca un fort esperit d'oració que s'havia de deixar ajudar per pràctiques concretes, imposant-se petits càstics quan hi havia faltes, que lluitassin contra la tristesa i un seguit de criteris per a la discreció d'esperits.

Clara entén la vida religiosa com un donar-se il·lusionat al Senyor. El troba en les pregàries i en les celebracions litúrgiques que la Regla disposa, per això les cal viure amb intensitat. No sols fuig del que la pot distreure, sino que activament mirarà que la intel·ligència, la imaginació, el cor... tot es vagi amarant de la presència del Senyor. Però aquest donar-se també passarà pels qui té devora: les germanes, les nines... els qui per una cosa o altra s'atansin al Monestir. Així comença Sor Clara a ser un reclam que crida i atreu cap a Déu.



Finestres de les cel·les. El dia de Sant Jeroni de 1627 el Capellà no li volgué donar la Comunió i en aquesta finestra resà l'Estació al Santíssim i es veié consolada per Sant Jeroni i Sant Andreu.

Capítol 11

Sor Clara Andreu Mare Vicària-Reformadora

Sor Clara estava completament dedicada a la tasca de Mestre de Novícies, quan de sobte morí la Mare Priora Sor Magdalena Serra (25.10.1625) i en les corresponents votacions és elegida Priora Sor Joana Martorell.

Havia nascut a Pollença en 1588, entrà al Monestir en 1598, professà dia 16.02.1606. Era molt virtuosa i tot d'una elegí com Vicària Sor Clara i seran ambdues: Priora i Vicària, joves i plenes d'il·lusions, qui planejaren la reforma del Monestir per omplir-lo d'amor a Déu i als germans.

Com Vicària, Sor Clara havia de cuidar-se de l'edifici material. No sabem que hi fes gaire reformes, però on sí treballà moltíssim fou en la consolidificació de la vida monàstica. Per aconseguir-ho establí aquests sis punts:

1.- L'oració és la clau de la Vida Monàstica. Cada dia n'hi haurà una hora. Si una religiosa no hi pogués anar, tindrà obligació de fer-la un altre moment.

2.- Lectura espiritual. Al manco un quart d'hora cada dia. També qui no assisteix a la que es fa en comunitat, l'haurà de fer un altre moment, i si fos una monja que no sabés llegir, haurà de cercar qui li llegeixi.

3.- Una falta d'obediència tindrà un càstic de 12 cops de disciplina.

4.- Silenci vol dir no parlar ni gens ni mica. Parlar en veu baixa és parlar i la qui falti tindrà com a càstic l'haver de fer una hora d'oració.

5.- La murmuració es castigada amb la penitència d'haver de resar cinc parenostres braços en creu.

6.- Necessitat d'una hora d'oració mental cada dia, la qual no podrà ser substituïda per res.



Confessionari. La Direcció Espiritual és vital per anar creixent en l'esperit.

Capítol 12

Predicadors i Confessors

La persona del confés, en un Monestir, tenia força importància perquè era la persona de fora que havia de tenir molta relació amb tota una comunitat que vivia tancada dins quatre parets. Per això Sant Jeroni, ja havia donat un grapat de qualitats que s'havia de mirar es donassin en els confessors dels Monestirs: un tant vell, moderat en el menjar, poc donat a dormir, callat, devot en el resar, rigorós en la disciplina, prompte a obeir, sempre caritatiu...

Sor Clara entrà en el Monestir l'any 1604 i aquest mateix any fou anomenat Confés 1604-1616 el Dr. Miquel Alçamora, Rector de Sa Pobla. De 1616 a 1621 ho era el Dr. Joan Coll, Rector d'Alaró i posteriorment de Bunyola, qui deixarà la Rectoria per anar a fer vida eremítica. El substituirà el Vicari d'Inca, Mn. Miquel Coch, qui pujarà al Serral com confés fins que l'any 1624, el nou Rector d'Inca el Dr. Nadal Guasp, serà anomenat confés del Monestir. Foren els anys de les múltiples dificultats. El Dr. Guasp anirà anotant minuciosament a uns quaderns totes les experiències místiques que Sor Clara anirà explicant-li. Aquests papers encara ara són la base per entendre la nostra venerable. En 1628 serà anomenat confés el Dr. Gabriel Benet Mir, Rector de Sa Pobla, qui esdevindrà el primer biògraf de Sor Clara.

De tant en tant hi passava un confés extraordinari que era conegut amb el nom de "repassador". Durant aquests anys sabem, que hi passaren el P. Bartomeu Bosch O.P.; el Dr. Ramon Villalonga, Rector de Muro de 1602-1634; el P. Pere Onofre Ripoll S.J. confés del Bisbe Borja; el P. Gaspar Garriga S.J. també confés del mateix Bisbe; el P. Costa O.P.; P. Joan Figuerola O.F.M. inquer.



Cel.la de Sor Clara. Mai cap altra religiosa hi ha habitat.

Capítol 13

Noves experiències. Aparicions

L'Església, a l'hora de judicar un fet extraordinari, sòl mirar l'autenticitat de la persona i la coherència del que diu amb el que viu, la sintonia del nou missatge amb l'Evangeli i amb la Doctrina de l'Església. El fruit positiu i permanent de vida cristiana, tant en el receptor, com en el grup que aviat es forma vora, en aquest cas, Sor Clara i la Comunitat inquera.

Aquest discerniment es feu en Sor Clara i la seva vida convidava a acostar-se a Déu. Ella, amb una ingenuïtat gairebé infantil deia totes les coses al confés, i el Dr. Guasp cuidà de posar-les en unes notes que encara podem llegir.

Sor Clara era molt devota dels sants. Llegia les seves biografies i mirava d'imitar les seves virtuts, per això en una necessitat o en altra resava el Breviari i tira tira anaven apareixent vora ella Sta. Clara, St. Jeroni, St. Andreu...

Jesús gaudia de fer-se present en la cel·la de Sor Clara per encoratjar-la, per exigir-li i ella, amb tota confiança, li parlava, li demanava consell... Maria no deixà de fer-se present en la vida de Sor Clara i en la nit de Nadal de 1625, mentre s'anaven celebrant les tres misses en el Monestir, Sor Clara "fou presa de sentits" i Maria, acompanyada de Santa Clara d'Assís, es fa present vora Sor Clara, li demanen el cor i Sta. Clara l'agafa del pit de la nostra venerable i el dóna a Maria, qui l'obri per posar-hi l'infant Jesús que acaba de néixer. Sor Clara quedà plena d'una alegria que no cabia dins ella ni podria deixar de transmetre.

També tengué moltíssimes complicacions perquè l'esperit del mal no deixà de visitar-la i ferir-la tant en el cos com en l'esperit. Ella amb gran senzillesa no deixava de contar-ho al confés.



Entrada al Monestir. Porta que dóna entrada al Monestir des del poble.

Capítol 14

Dificultats

Aviat la fama de santedat de Sor Clara baixà del Serral a Inca i d'aquí s'expandí per tot Mallorca. Moltes eren les persones que pujaven al Monestir per consultar tal o qual cosa a Sor Clara i ella tenia per a tothom paraules de correcció si era necessari i de coratge i fidelitat per anar avançant en els ideals començats. Altres vegades li demanaven una pregària.

Una mare pujà al Monestir a demanar a Sor Clara que pregàs per sa filla que estava malalta, Sor Clara sols enfortí aquella bona dona a acceptar la voluntat de Déu. A les monges les digué que viuria pocs dies perquè així li ho havia dit Santa Clara, i així va ser.

Guillem Miret, procurador del Monestir, passant comptes, li fugiren les hores i es feu fosc. Sor Clara li aconsella que sopi i romanguí al Monestir, ell posa l'excusa que té moltes feines a caseva, però davant la insistència de Sor Clara quedà al Monestir. L'endemà sabé que hi havia uns homes que l'esperaven per matar-lo.

Pere Antoni Safortesa, del partit ciutadà de Canavall, morí d'una arcabussada que li donà el llec franciscà Gabriel Orell, enviat per Pere Santacília de Canamunt. Era a principis de Gener de 1626. Sor Clara feia uns dies que pregava per ell i conegué la mort i la confessió i el perdó que féu abans d'expirar.

Aquestes i moltes altres coses que aviat es feren públiques per Mallorca foren la causa que el Sr. Bisbe i son confés, el P. Gaspar Garriga S.J. i el Vicari General intervenguessin i fessin passar Sor Clara per un autèntic calvari.



Sant Crist que tenia Sor Clara en sa cel·la. "Esta Venerada figura tenia la V. Sor Clara Andreu en su celda quien le dictó las cartas que escribió al Ylmo. Sr. Don. Baltasar de Borja Obispo de Mallorca".

Capítol 15

Epistolari

Sabem que Sor Clara escriví tres plecs donant relació de les coses que li passaven. Per ara no les hem trobats. Foren donats un al P. Pere Onofre Ripoll S.J. + 11.09.1632 i els altres dos al Sr. Bisbe per mans de Mn. Nadal Guasp, Rector d'Inca.

També va escriure unes cartes, de les quals per ara en coneixem tres que dirigí al Sr. Bisbe Baltasar Borja 1626-1630

La primera és de dia primer de Març de 1627

La segona és de dia 26 de Juny de 1627

La tercera no du data i jo la pos en el Desembre de 1627

La primera que tenim suposa que ja hi havia hagut correspondència abans, doncs aclareix un grapat de dubtes que el Sr. Bisbe li havia exposat referent a escrúpols. Sor Clara li diu que uns li vénen de son natural melancòlic i altres de que no fa les coses bé, perquè es deixa dur de males influències, per això li recomana la pregària com eina per a destriar-los.

De la segona carta sembla que s'ha trobat l'original mallorquí, era la llengua que sempre emprava Sor Clara. Diu clarament que escriu perquè "me es estat manat exrigués per el qui ha dat la sua sang". "Lo temps és breu, breu, breu" l'encoratja a deixar les persones que s'acosten a ell cercant solament el propi profit i el fan allunyar del bé de les ànimes i de la seva pròpia salvació.

La tercera és la demanda d'un confés amb qui poguera explaiar-se, perquè les determinacions del Vicari General l'obligaven a un silenci inhumà i crudel.

Escriví altres cartes que no han estat conservades ni en coneixem els continguts.



Jardí interior del Monestir.

Capítol 16

Anàlisi d'un monestir

La carta de dia 26 de Juny de 1626 que Sor Clara escriví al Sr. Bisbe posà molt nirviós a dos personatges que aprofitaven la indecisió de don Baltasar: el català Dionís Montserrat, vicari general; i el valencià P. Gaspar Garriga S.J. confés del Sr. Bisbe. Situació que els dugué a fer callar per a sempre la religiosa inquera.

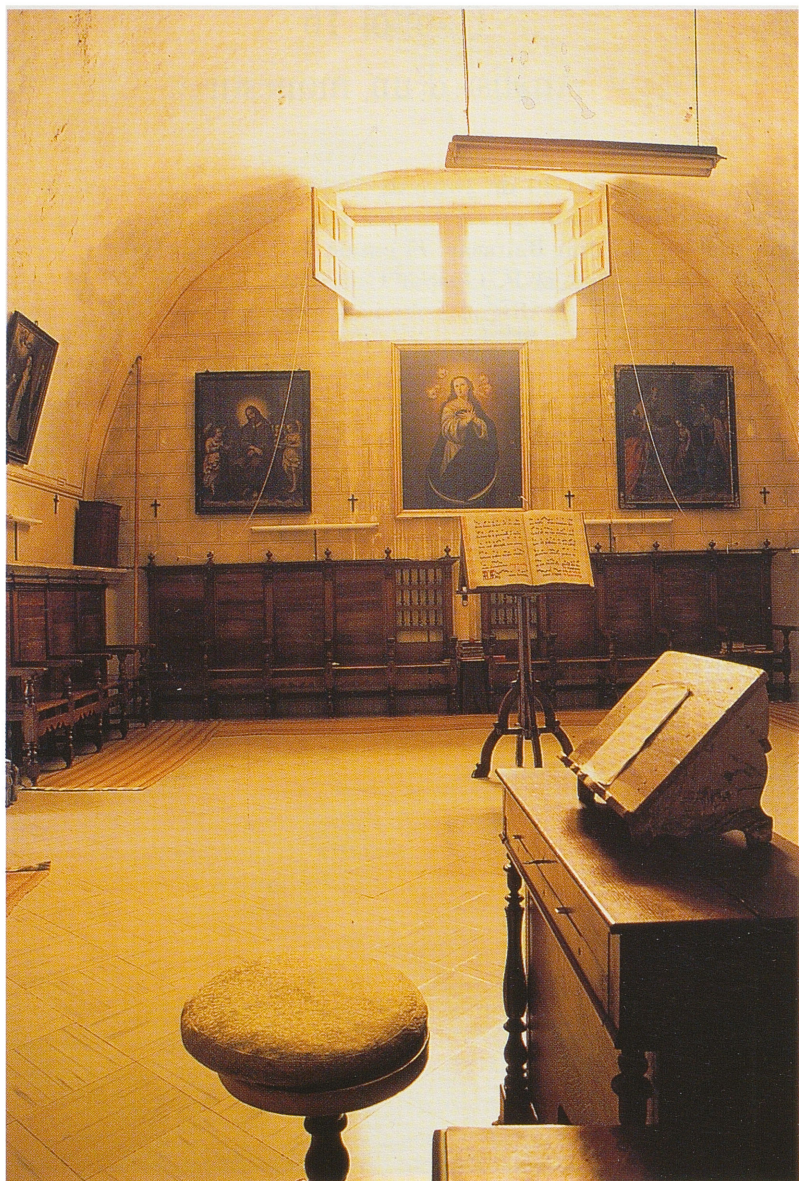
Elegiren un antic estudiant de carmelità descalç, Mn. Pere Antoni Baró perquè dugués una seriosa investigació de les suposades causes sobrenaturals que passaven a Inca. Arriba a Inca dia 20 d'Agost de 1627, va a la Rectoria d'Inca, requisa tots els papers que don Nadal tenia referent a Sor Clara i fa una enquesta de dos dies al Rector.

Dia 22 puja al Serral i comença a interrogar totes les monges del Monestir. És el document més preüat que tenim sobre la vida de Sor Clara. Totes les monges tenen clar que Sor Clara ha tengut un grapat de fets místics completament sobrenaturals, i no dubten en atribuir-los a Déu i ho raonen dient que ha acostat tota la comunitat a Déu, i el compliment de la Regla és més joíós i espontani.

Dia 18 de Setembre toca declarar Sor Clara i ho fa amb la senzillesa que sempre hem trobat en totes les seves coses.

Mn. Baró acabà les inquisicions dia 29 de Setembre, i l'endemà, festa de Sant Jeroni, imposa tot un grapat de normes a Sor Clara:

- 1^a La priva del càrrec de Mare Vicària.
- 2^a No pot tenir éxtasis ni revelacions per orde del Superior.
- 3^a No pot parlar amb ningú de fora del Monestir.
- 4^a No pot parlar amb les religioses de coses espirituals perquè les afligeix.
- 5^a No pot parlar amb el confés a no ser molt breument i per urgent necessitat.



El Cor. Lloc de la pregària eclesial que les religioses van fent durant tota la jornada.

Capítol 17

Una nombrosa comunitat

Ja hem dit que en el Monestir hi havia nines que eren educades, postulants i novícies que volien entrar en l'estat religiós i religioses professes, unes de cor i altres llegendes.

Seguint el Llibre de Professions i d'òbits sabem la quantitat de gent que hi havia en el Monestir, i per altra part el llibre: "Informació dada per moltes de les Religioses de el Convent de Sant Bartomeu de la Vila de Inca..." ens dona el nom de 25 religioses que declararen:

Sor Joana Martorell, de Pollença. Entrà 1601, professà 1605

Sor Vicenças Vicenç, Sagristana.

Sor Bàrbara Gual, Professà 1597.

Sor Eugènia Trobat. Entrà 1601. Professà 1605.

Sor Martha Nebot. Artà. Entrà 1606, professà 1611.

Sor Eufrasina Pasqual. Inca, filla del metge Pere E. 1611. P. 1621.

Sor Maria Trobat. Inca. Entrà 1616, professà 1621 + 1646.

Sor Anna Servera, Clavària Inca. E. 1604, P. 1609 + 1678.

Sor Teresa Reure. Entrà 1615, Professà 1621.

Sor Gertrudis Fiol. Inca. Filla del Notaria Francisc. Entrà 1622, Professà 1625

Sor Francisca Mayol, infermera. Montuïri, E. 1599, P. 1604.

Sor Prudència Rosselló. Professà 1577 + 1632.

Sor Mònica Mestre. P. 1599.

Sor Jerònia Benet. E. 1609, P. 1614.

Sor Angelina Rubert. Inca. E. 1605, P. 1611 + 09.11.1633

Sor Llúcia Pasqual. Inca. E. 1612, P. 1621 ¿filla del Metge Pasqual?.

Sor Jacinta Mas. E. 1621 als 23 anys. P. 1624.

Sor Ursula Fiol i Perelló. Inca. Filla del Notari Pere E. 1621, P. 1625.

Sor Catalina Fiol i Perelló, Inca. Filla del notari Pere. E. 1625.

Sor Elisabet Massant. Artà. E. 1603, P. 1606.

Sor Nicolaua Melis, Artà. E. 1603, P. 1606.

Sor Antònia Canals, Sa Pobla. E. 1605, P. 1617.

Sor Anna Sanxo, Artà. E. 1604 als 25 anys, P. 1619.



Corredor del Monestir. Portes de les cel·les a l'esquerra.

Capítol 18

Sentència condemnatòria

De dia 22 d'Agost al 29 de Setembre el Dr. Pere Antoni Baró féu 9 preguntes a cada una de les religioses del Monestir. No quedant gaire conforme, ha repetit l'enquesta fent tres preguntes més referent a la Reforma que s'havia emprès al Monestir, i l'endemà, festa de Sant Jeroni, imposa les cinc ordinacions que ja coneixem.

Són dies molt dificultosos en la vida de Sor Clara. De cop li han llevat el que mantenia la seva vida humana i espiritual. Les Religioses no poden parlar amb ella i encoratjar-la. La gent voldria fer-li costat, però no pot. Ha de defugir l'oració perquè li ho han prohibit, i alerta als consols que li poguessin arribar, perquè, segons el Dr. Baró, provenen del dimoni. Don Nadal Guasp, el Rector d'Inca i confident de totes aquestes coses, també ha estat tancat a Ciutat, a ca-seva, i no pot donar-li cap ma... Són dies que destrossen i capolen el físic i el psíquic d'una persona. I Sor Clara passà aquest calvari.

Dia 6 de Desembre torna arribar a Inca el Dr. Baró amb el Vicari General don Dionís Montserrat. Espigolen entra la comunitat com han estat complides les disposicions del 30 de setembre. La Priora, la tornera, la sagristana... juren solemnement que han estat complides escrupulosament per Sor Clara.

El Vicari General, el dia de la Puríssima, fa onze preguntes a Sor Clara. L'onzena diu: "Mes es estada interrogada que diga i explic lo que conté la carta que escrigué a mon. S.I. lo dia 26 de Juny 1627 que comença voler-se salvar no salva etc." Pens que aquest és un del punts que més interessava als qui enrevoltaven al Sr. Bisbe.

Don Dionís acabà d'esclafar el poc que podia restar en aquella dona i li escrigué una declaració de tres fulles, que haurà de dir dues o tres vegades cada dia, agenollada davant la Mare Priora, confessant que tot el que li ha passat és obra del dimoni, i demanant llum i gràcia per no condemnar-se eternament a l'infern.



Anada a la Sagristia des de la claustra. Part ocupada per Confessors i Predicadors.

Capítol 19

El nou confés esdevé biograf

Aquells dies de Desembre de 1627 foren molt llargs i negres per a Sor Clara. Situo aquí la tercera carta que envià al Sr. Bisbe demanant-li un confés amb qui explaiar-se, a qui seguir per a poder sortir d'aquesta situació.

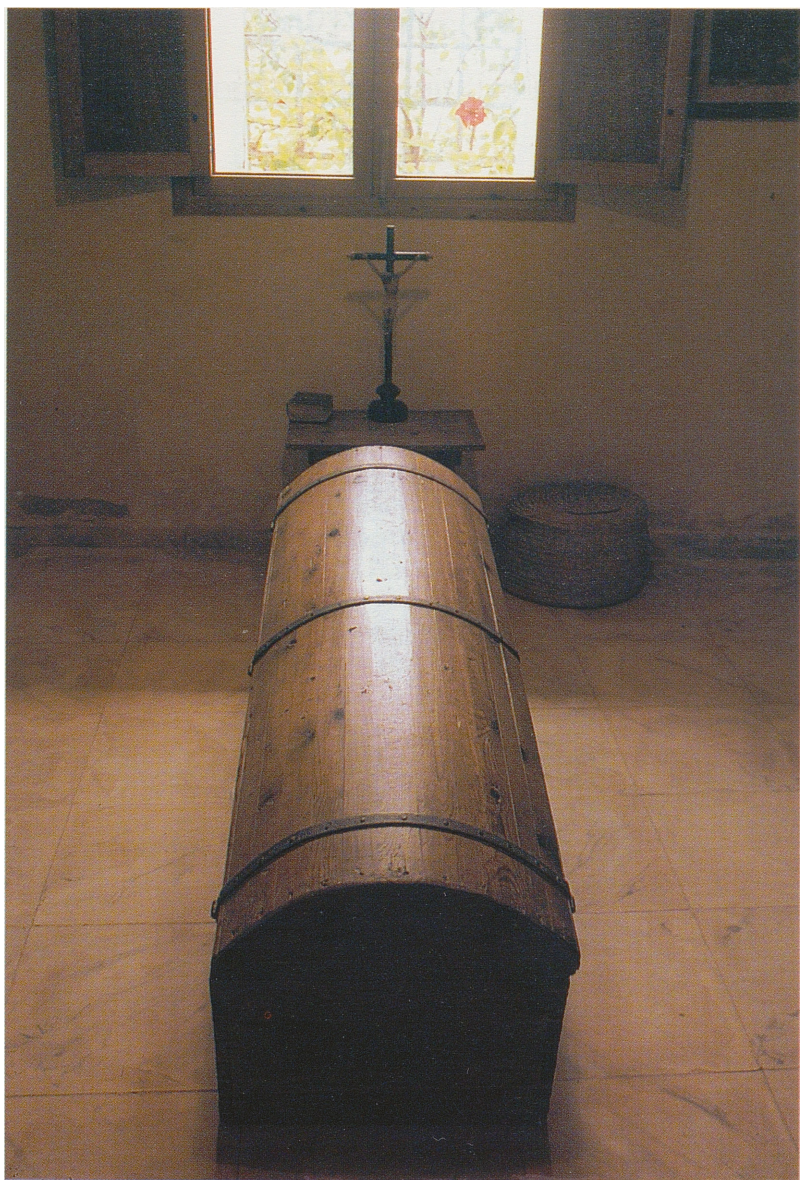
Els dies que el Vicari General romangué en el Monestir, va fer venir a Inca el Rector de sa Pobra, Mn. Gabriel Benet Mir amb qui tenia una bona amistat. Com resposta a la petició de Sor Clara, el Sr. Bisbe, sens dubte dirigit per don Dionís, el nomenà, a la fi del mateix mes, Confés del Monestir.

Mn. Mir havia nascut a Ciutat en 1580, havia estudiat a la Universitat de Mallorca i era condeixeble del Rector d'Inca, Mn. Guasp. Rebé la clerical tonsura en 1599, fou uns anys Prior de l'Hospital General fins que aconseguí la Rectoria de Sa Pobra on hi romangué fins a sa mort en 1650.

Un nomenament fet en aquelles circumstàncies fou interpretat com si don Gabriel, pel fet de ser molt amic del Vicari General, anàs a Inca a fiscalitzar com ho havia fet Mn. Baró. Arribà a finals de Desembre al Monestir, presentà la carta que el Sr. Bisbe li havia donat, la Priora posà moltes escuses i don Gabriel se'n hagué de tornar a Sa Pobra sense haver parlat amb ningú i pensant que allò no podia anar bé.

Uns dies més tard arribà el donat del Monestir a Sa Pobra, presentà excuses al Rector, qui confirmà que hi aniria el dia dels Reis. Hi pujà i comprengué que realment Sor Clara, com li havia dit el Sr. Bisbe, “era molt santa, que era religiosa de qui s’esperava molt i moltes altres coses en alabança de la dita Sor Clara”.

Anys després escriví una biografia en mallorquí que no hem pogut localitzar enlloc. Posteriorment la traduí al castellà afegint-hi tot un seguit de consideracions, es diu “Relación de la Vida y Virtudes de la venerable Sor Clara Andreu...”.



Bubul que en la nit de 25 de Juny de 1628 féu Mestre Miquel Martorell, ara guardat en el Museu.

Capítol 20

Mort de Sor Clara

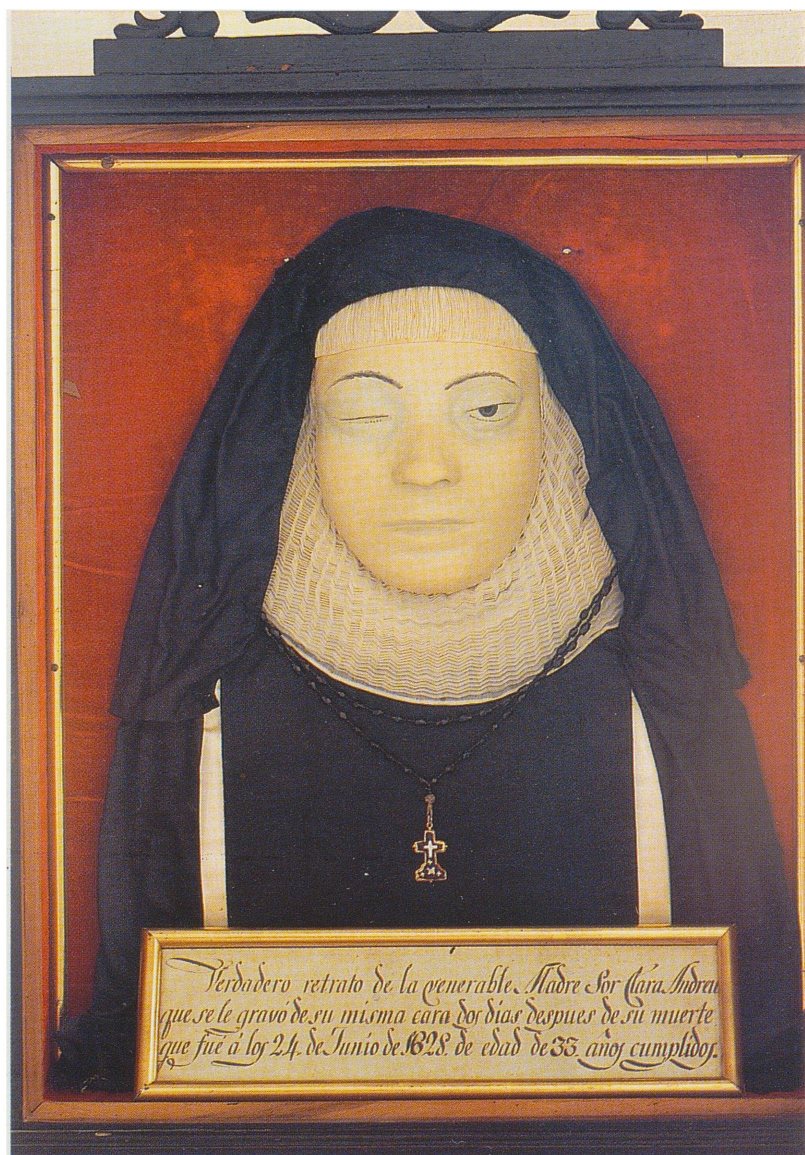
Des del gener de 1628 semblava que la vida de Sor Clara havia entrat en una etapa de quietud. El nou confés mirava de mitigar l'aspror de les disposicions del Vicari General, però és de suposar que cada dia Sor Clara les complia puntualment.

No ens han dit res d'aquests mesos. Només sabem que el Corpus fou dia 22 de Juny i aquest dijous el rector de sa Pobla pujà al Monestir. El divendres compartí amb la comunitat tota la jornada i entre plàtiques i confessionalari s'escolà tot el dia. Havien de celebrar, el diumenge dia 25, la festa del Corpus en el Monestir i fer la solemne processó per la clastra.

La nit del 23 al 24, del divendres al dissabte, a cosa de mitjanit, don Gabriel sentí renou, es despertà, s'aixecà i trobà el donat que venia a despertar-lo. L'assabentà, plorant, que Sor Clara estava molt malament. Agafà els Sants Olis i anà a la cel·la. Sor Clara acabava. Li donà l'absolució i li administrà la Santa Unió. Envià el donat a cercar dos metges: el Dr. Guillem Fe i el Dr. Pere Josep Pasqual, pare de Sor Eufrasina i oncle de Sor Llúcia.

Feren una lectura oposada dels símptomes que trobaren a Sor Clara, per un les taques blaves que tenia en el cos i el pols tan fort volia dir que treia el mal (Dr. Fe); mentre que l'altra ho interpretava com signes de mort, agafà una estampeta de damunt la taula de Sor Clara com relíquia i es retirà.

Don Gabriel envià una nota al Sr. Bisbe per informar-lo de la situació que hi havia, demanant-li què ha de fer si sobrevé la mort. Vençuda la crisi Sor Clara començà, en silenci, a plorar suaument i copiosa, de manera que el llit quedà amarat de llàgrimes i sense cap mutació en el seu rostre més que un bell somriure als llavis i un suau olor per la cambra, Sor Clara deixà de respirar i retornà son esperit a qui tant estimava. Eren les sis del capvespre del dia de Sant Joan de 1628.



Mascarilla que en la nit del 25 de Juny de 1628 féu Mestre Domenge: "Verdadero retrato de la venerable Madre Sor Clara Andreu que se le gravó de su misma cara dos días después de su muerte que fue a los 24 de Junio de 1628 de edad de 33 años cumplidos".

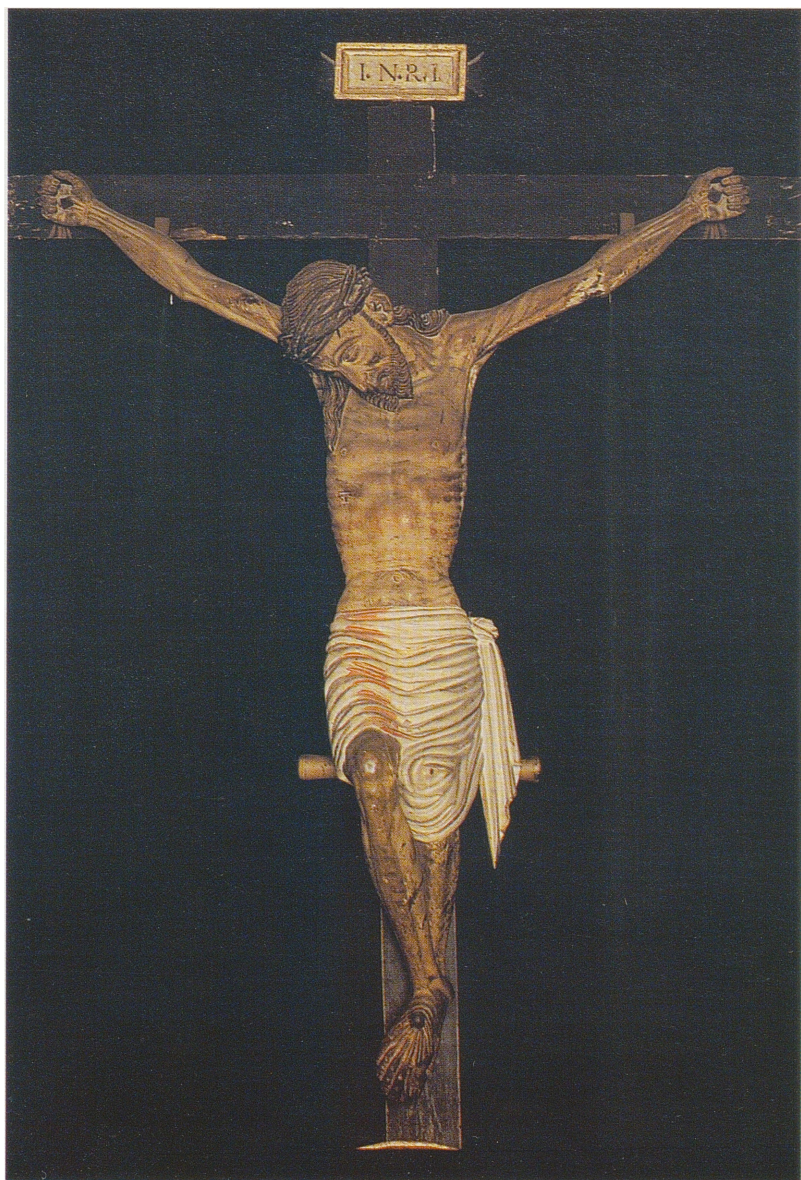
Capítol 21

Creix la fama de santedat

Dia 24 de Juny 1628 a vespre arribaven ordres del Sr. Bisbe dient que si moria, no havien de tocar les campanes fins que estigués dins la tomba. Així ja ho havia disposat don Gabriel. No havia deixat fer res més que esperar. Aquell silenci havia estat massa eloqüent i quan, seguint les ordres del Sr. Bisbe, agafaren Sor Clara per enterrar-la, l'església estava plena de gent. La gent havia botat la paret i literalment invadit la casa. Li passaven rosaris pel damunt, miraven de tallar un tros d'hàbit... A colps compliren les ordres del Sr. Bisbe.

El Diumenge, com era costum, els Jurats i molta gent pujà a celebrar el Corpus al Monestir. Tothom es va queixar a don Gabriel per la manera com havia fet l'enterrament d'una monja que tothom tenia per santa. Com si no bastàs la persecussió que li havien fet en vida, també en mort la perseguien, això feia que més s'assemblàs a Jesús. Don Gabriel va comprendre que el poble tenia raó, que era inútil lluitar contra els sentiments del poble on hi bategava la veu de Déu. El vespre arribà el fuster de la casa, Mestre Miquel Martorell i féu un bubul que encara podem veure. El Dr. Ordines arribà amb Mestre Domenge, artista pintor, qui tragué la mascarilla que encara conservam.

Dilluns dia 26 les comunitats parroquial, franciscana i dominicana pujaren al serral per a pregar per Sor Clara sense que les haguessin enviats a demanar. De llevonsses ençà la cosa no ha canviat. Si abans hi pujaven per demanar consell a Sor Clara, ara hi pujaran per trobar-hi remei tocant l'hàbit, el rosari... Els llençols de son llit eren posats en els llits dels malalts, qui ben aviat recobraven la salut. Son escapulari era força conhort per a les dones que havien de tenir un fill. Les seves calces curaven peus i cames de gent que, retuda, sols en Déu, mitjançant Sor Clara, trobava remei a sa malaltia.



Sant Crist que es venera en el Temple Monacal. Obsequi del P. Antoni Andreu O.F.M., germà de Sor Clara, qui morí a Palermo en 1627 i es diu que d'allà envià la imatge al Monestir.

Capítol 22

La sepultura de Sor Clara

Tres són les sepultures que fins ara ha tengut Sor Clara Andreu. La primera fou baix del Cor. El cos estava dins un bubul que Mestre Miquel Martorell, fuster del Monestir, feu el mateix dia de la mort. Ara el podem contemplar en el Museu.

La segona fou inaugurada dia 12.09.1702. Estava en la clausura monacal, edificaren una petita cel.la de deu peus de llarga per vuit d'ampla, era una perllongació de l'actual capella del Sant Crist, de manera que de dins l'església es podia veure la tomba per una petita finestra que tenia vidres, com també es podia llegir la làpida sepulcral on hi ha l'epitafi. Al l'interior d'aquesta petita cel.la hi havia una taula de pedra, damunt la qual hi havia el bubul. Era una donació del benemèrit Tomàs de Torrella, qui en el testament que féu dia 14.05.1652 deixava 150 lliures per aquesta sepultura. La Priora Sor Cecília Socies cuidà de les obres.

La tercera es començà a l'Octubre de 1900 i està a l'actual capella de Santa Paula. Abans havia estat del Sant Crist i de 1900 a 1908 hi hagué una estàtua de Sant Jeroni. La gènesi d'aquest sepulcre cal posar-la en la noble devoció que la família inquera Garau, de la qual els Canonges Nadal, doctoral, i autor del "Recordatorio biográfico de la Venerable Sor Clara Andreu... (Palma 1928), i Mateu, canonge penitencier, van saber empeltar-la en llurs conciutadans i en el clergat. Començaren les obres dia 23.04.1901 i les despulles de Sor Clara foren traslladades del segon sepulcre a la cel.la que tengué Sor Clara en el Monestir, que per respecte, cap religiosa mai ha ocupat.

Dia 9 d'Octubre de 1901 amb molta solemnitat es traslladaren les despulles al nou sepulcre. Tot Inca pujà al Serral. Al matí hi hagué missa solemne. El Bisbe Pere J. Campins i Barceló va beneir el nou sepulcre. El capvespre el Sr. Bisbe va presidir la processó que dugué les despulles de la cel.la al nou sepulcre. El M.I. Sr. Dn. Mateu Garau féu un sermó molt emotiu encoratjant a la imitació d'una religiosa tan exemplar que s'havia santificat en aquest Monestir.





Sepulcre actual de Sor Clara (1901) Epitafi de 1702. Capella de Santa Paula.

Epitafi

ANNO 1702

HIC JACET ANCILLA CHRISTI VENERABILIS SOROR
CLARA ANDREU ORDINIS B.HIERONYMI HUIUS COE-
NOBII MONIALIS. OBIIT DIE 24 JUNII ANNO 1628

Quae micuit primum factis et nomine Clara,

Clarior ast superis est modo fixa choris.

Hoc Andrevia sacro substernit membra sepulchro,

Gloria Virginibus quae veneranda fuit.

Assiduis flagris, cillicino tegmine, crebis

Pasta malis, tantum languida facta diu.

Candida in extaticos raptus se ad celsa ferebat,

Delitias Domini laeta tenere sui.

Suppetias aegris miseris solamina multis,

Coelica dona piis ipsa benigna tulit.

Jam requiesce polis sertis redimita supernis;

Jamque tui Sponsi laeta potire thoris.

Factus est in pace locus ejus, et habitatio ejus in Sion. Psm.75

Aquí descansa la serventa de Crist,

la Venerable Sor Clara Andreu de l'Orde de Sant Jeroni,

Monja d'aquest Monestir. Morí dia 24 de Juny de l'any 1628

Aquella qui més clarejà pels fets i nom Clara

[més clarament brilla ara fixada en el més alt cor

La glòria de les Verges que havien de tenir el membres de

conserva aquesta sagrada tomba.

[N'Andrevia

Alimentada amb assidus flagels, amb crudels torments,

coberta de cilicis, restava esllanguida llarg temps

Amb serenitat era duita, en extàtics raptos, a les coses celestials

i contenta, gaudia les delícies del Senyor.

Es féu auxili i consol de molts malalts i miserables

i als piadosos alegrà amb dons celestials

Descansa ja, tu que has estat coronada amb les guirnaldes més

i gaudeix totalment de ton espós.

[excelsos

Té a la pau (Jerusalem) la residència

ha posat a Sion el seu casal. (Salm 76-75)



Lladoner i Cisterna de la Clastra. Aquí podien assaciar la sed i assaborir la fresca d'aquesta ombra. Molts volien assaciar la sed de Déu i delir l'Esperit que Sor Clara els empeltava.

Capítol 23

Processos

Avui ens resulta clar parlar del “Procés de canonització”, però abans del document pontifici “De servorum Dei Beatificatione” del papa Benet XIV (1740-1758), les coses no eren iguals. Un procés sempre ha de tenir una forma jurídica de fer-se. Forma que evidentment serà la Santa Seu que l’ha de donar. No hem trobat cap procés ni un sobre la canonització de Sor Clara, excepte el que actualment hi ha obert. Sí hi ha uns moments que pareixien que la cosa estava moguda. Són aquests:

— 1702 Després d’una curació miraculosa atribuïda a Sor Clara, la Priora Sor Cecília Socies, féu començar les obres del segon sepulcre, es fa l’epitafi que encara hi ha... S’aprofiten antigues donacions fetes a Sor Clara, sobretot les 150 lliures testamentàries del noble Tomàs de Torrella.

— 1805 El Cardenal Despuig 1745-1813, qui tant havia treballat i influït per la Beatificació de Catalina Tomàs (1792) visita el nostre Monestir i encoratja la Comunitat perquè introdueixi la causa que ell a Roma farà que vagi endavant.

— 1900 El bisbe Pere Joan Campins i Barceló dóna permís per a fer l’actual sepulcre on hi és traslladat el cos de Sor Clara.

— 1978 Tot celebrant el 350 aniversari de la mort de Sor Clara es tornaren remoure les coses i tira tira el bisbe Úbeda ha anat aplicant la Legislació canònica postconciliar segons el Motu Proprio “Divinus perfectionis Magister” del 25 de Gener de 1983, i les “Normae servandae” de la Congregació per a les causes dels Sants del 7 de Febrer de 1983 i Déu faci que amb el nostre esforç i la gràcia de Déu manifestada mitjançant Sor Clara, poguem arribar a veure-la passar de l’altar que té en els nostres cors al gran Altar de l’Església.



Lladoner i Cisterna de la Clastra. Aquí podien associar la sed i assaborir la fresca d'aquesta ombra. Molts volien associar la sed de Déu i delir l'Esperit que Sor Clara els empeltava.

Capítol 23

Processos

Avui ens resulta clar parlar del “Procés de canonització”, però abans del document pontifici “De servorum Dei Beatificatione” del papa Benet XIV (1740-1758), les coses no eren iguals. Un procés sempre ha de tenir una forma jurídica de fer-se. Forma que evidentment serà la Santa Seu que l’ha de donar. No hem trobat cap procés ni un sobre la canonització de Sor Clara, excepte el que actualment hi ha obert. Sí hi ha uns moments que pareixien que la cosa estava moguda. Són aquests:

— 1702 Després d’una curació miraculosa atribuïda a Sor Clara, la Priora Sor Cecília Socies, féu començar les obres del segon sepulcre, es fa l’epitafi que encara hi ha... S’aprofiten antigues donacions fetes a Sor Clara, sobretot les 150 lliures testamentàries del noble Tomàs de Torrella.

— 1805 El Cardenal Despuig 1745-1813, qui tant havia treballat i influït per la Beatificació de Catalina Tomàs (1792) visita el nostre Monestir i encoratja la Comunitat perquè introdueixi la causa que ell a Roma farà que vagi endavant.

— 1900 El bisbe Pere Joan Campins i Barceló dóna permís per a fer l’actual sepulcre on hi és traslladat el cos de Sor Clara.

— 1978 Tot celebrant el 350 aniversari de la mort de Sor Clara es tornaren remoure les coses i tira tira el bisbe Ubeda ha anat aplicant la Legislació canònica postconciliar segons el Motu Proprio “Divinus perfectionis Magister” del 25 de Genèr de 1983, i les “Normae servandae” de la Congregació per a les causes dels Sants del 7 de Febrer de 1983 i Déu faci que amb el nostre esforç i la gràcia de Déu manifestada mitjançant Sor Clara, poguem arribar a veure-la passar de l’altar que té en els nostres cors al gran Altar de l’Església.



Pou de la Venerable. Sens dubte Sor Clara hi havia de treure l'aigua per aguiar i escurar els anys que fou l'hostessa. Asseguda al seu coll se li presentà, en el mes d'Octubre de 1627 Sor Eufrasina Mesquida + 13.09.1624 anunciant-li les contradiccions, tribulacions i la soledat que li esperen.

Capítol 24

Fets extraordinaris

Sor Clara feia present a Inca el Déu de l'Amor i no es cansava d'animar les germanes, i els que s'acostaven a ella, que responguessin al gran amor que Déu té per a cada un de nosaltres. Per aquesta raó la gent s'acostava a ella. Però també hi va haver un grapat de fets que sensibilitzaren molt la gent. Un dia, en vida de Sor Clara, un fill dels donats caigué de bastant amunt, es feu un trenc i perdé el coneixement. Tot eren plors i desdites a la casa i els crits de madò Margalida es sentien d'enfora. Donaven l'infant per mort i l'agafaren i el dugueren a Sor Clara, que li passà la ma per damunt el cap. L'infant es deixondí, no sabia el que havia passat, i no quedava cap senyal ni un de la feria del cap.

Joan Quart, jove de Sa Pobla, tenia gangrena a una cama i ja parlaven de tallar-la (163[?]). Li posaren l'escapulari de Sor Clara i als quatre dies ja caminava com si res.

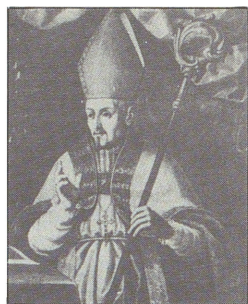
Elisabet Llompart i Monroig tenia unes febres molt altes i no podien arribar a saber d'on venien. Els dies passaven i els metges deien que no hi havia res a fer i la donaven per morta. Tenia una germana al Monestir i li envià els llençols del llit de Sor Clara i les religioses començaren una Novena. No l'havien acabada i Elisabet ja estava bona i sana donant gràcies a Déu.

L'any 1637 una religiosa veia com tira tira tornava sorda i al cap de dos mesos ja s'alarmà de la situació que li impedia fer vida normal de comunitat. Es posà a les orelles un cordó de Sor Clara i estant resant en el Cor va començar a sentir la xerradissa que es feia dins l'església i donà gràcies a Déu per l'audició recobrada mitjançant Sor Clara.

Eren altres temps. La medicina no estava com ara i a més de ser cara empenyia la gent a la confiança en Déu, cosa que els nostres avantpassats bé sabien fer.

Primera carta de Sor Clara al Sr. Bisbe 01.03.1627

Jesús, Maria i Josep



Il.lustríssim Senyor:

Molt agraesc a Vostra Il.lustríssima el que en la darrera carta m'hagi restituit la llibertat d'esperit, que sense fer-ne comptes me n'havia privat en l'antepenúltima. També vull agrair la bona visita del Confés de V.I. que m'envià per a bé de la mia ànima, el qual també es va demostrar molt sol.lícit del bé de V.I. pregant-me insistentment que procuràs saber de Déu nostre Senyor si els escrúpols i tristeses que V.I. pateix tenen causa justa o no: si els ministres de l'altar fan el que pertoca: si són com deven ser i el que convé fer per a ells.

Vaig fer el que em fou manat; i aquella mateixa nit vaig tenir la següent visió. Me fou mostrat enmig d'un camí un cert Eclesiàstic, vestit amb un camis molt brillant, però la flaqueza, pal.lidesa i fosc del seu rostre donaven a conèixer que estava malaltís. Vora ell, a l'aire, vaig veure una persona molt semblant a ma Protectora Santa Clara, la qual l'animava insistentment perquè avançàs. L'Eclesiàstic l'escoltava de molt bona gana i manifestava amb gestos i accions que volia anat endavant, i de tan en tan exclamava: ¡O qui acertàs! Senyor ajudau-me! Aixecava un peu, però ho tornava posar en el mateix lloc, i no vaig veure que mai anàs cap endavant, sino al contrari, cap endarrere. V.I. prendrà el que bé li sembli.

No em mostraren res més, ni me va semblar bé dir-ho al Confés de V.I. Una altra vegada perseverant en la mateixa oració, vaig escoltar una veu que em digué: no manca al Sr. Bisbe saviesa i avisos, que els posi en pràctica.

Per tercera vegada, instada per mon confés, i estimulada del bé de V.I. i del profit que del seu acertat govern en tendran les ànimes; després de la comunió i fetes les degudes gràcies, quan vaig poder pregar per a les persones que se m'han encomanat,

vaig quedar privada de sentits i vaig veure un Altar on hi havia el Santíssim. Allí me fou mostrat, dins l'Hòstia, a Jesucrist, de la manera que anava predicant pel món, acompanyat de moltes persones venerables, d'aspecte benigne i agradable. Demaní qui eren i Jesucrist em digué: aquest són els meus Apòstols i deixebles (assenyalant amb la ma dreta als qui estaven a l'esquerra, i amb la ma esquerra als qui estaven a la dreta, començant per Sant Pere si mal no record) Aquests, afegí, les he elegit perquè he volgut, no perquè ells o altri m'ho hagueren demanat, ni i tot ma Mare: ni vaig mirar la mia pròpia utilitat, sino la fi perquè els elegia, que era el bé de l'Església; llevonses les doní totes les altres gràcies que els eren necessàries per a complir son encàrrec. Així ho han de fer els Bisbes en la meua Església: han d'elegir els Ministres no per gust ni conveniència pròpia, sino que han de cercar persones idònies pels oficis que han d'exercir, no mirant més que la glòria de Déu i el profit de l'Església; serà llevonses que als Ministres així elegits jo els donaré aquelles gràcies que necessiten per a complir santament son ministeri.

Referent als escrúpols del Sr. Bisbe uns tenen causa justa i altres no. Les destriarà per aquest senyal: si li vénen exercint son ofici, o estant en oració, i no es tranquil·litza després d'haver-me demanat remei, que no les desprecii; però si li vénen d'altra manera, que no en faci cas, perquè són degut al seu caràcter trist i melancòlic. V.I. agafi el que li semblarà bé segons son superior judici, i faci el favor de no fer-ho saber, perquè jo sols parlo d'aquestes coses amb mon confés, i encara amb molta dificultat i repugnància. També, per amor de Déu, em perdoni si per ser dona no me'n don compte que el faig sofrir, perquè només vull dir-li la veritat d'on ve to bé. Déu nostre senyor li fa un benefici ben particular d'avisar-lo malgrat sigui per una criatura tan ignorant i miserable com jo, i, per regla general, de tan poca salut; però quan més dèbil és l'instrument, tant més resplendeix el poder, la bondat i la saviesa de l'artífex. Tot bé ve de Déu com de sa font i a Ell li devem tot. Mon Déu i Senyor Jesucrist doni a V.I. gràcia per encertar, perseverar i salvar-se, i molts anys de vida perquè jo pugui treballar en servei de V.I.

Inca, dia primer de Març de 1627
Indigna súbdita Sor Clara Andreu, Vicària.

Segona carta de Sor Clara al Sr. Bisbe

26.06.1627

Mon Sr. Rdm.:

Voler-se salvar no salva, és necessari negar-se a si per trobar Déu. V. Sria. Rdm. necessita de qui bé lo aconselli, persona docta i d'esperit experimentada, i de present exercitada en virtut exemplar, i té obligació V. Sria. Rdm. si vol esser bo i salvar-se, obligar a la tal persona que miri per la salvació de V. Sria. Rdm. sens guardar respecte a la noblesa, estat i natural, i convé molt que la tal persona no cerc profit propi; perquè és danyós al bé de V. Sria. Rdm. i est cercar-se a si és dificultós de ser conegut com més d'aprop se mira; perquè tot són trasses i ampallaments exteriors plens d'affectio apassionada té solament de procurar que bé ha de fer a V. Sria. Rdm la honra de Déu i son bé i el de V. Sria. Rdm. i el bé comú de tots. Tenga per cert que demanant-ho a Déu N.S. amb voluntat volguda i determinada ho trobarà. Més importa propòsit fer de tota la sua vida una confessió general i molt molt molt confiar altament de Déu fent lo possible a fer la sua part. Oració te de ser el seu arrimo, i fer conforme la inspiració. Ben empleiar lo temps, i molt medit el que donarà a recreo de naturalesa, tant com podrà abstenir-se de conversació superflua, de menjar, dormir i tot lo que no és profit a l'ànima. Lo temps és breu, breu, breu per no haver començat qui tant deu servir a Déu, quan voldrà no podrà, ara és temps. Faça contínua memòria de lo per venir, i que no li valdrà ser noble i d'estat, Més lo estat eclesiàstic crida justícia a Déu N. Sr. per son mal obrar. Molt té que vigilar i zelar obligació gran té de posar guardes i fer que sia avisat i per bé de tots perdre de sí per trobar-se a sí. Açò me es estat manat escrigués per el qui ha dat la sua sang per la salvació de tots i de part sua li dic que si no correspon a l'avís quan manco s'ho pensarà es trobarà lo que no voldria V.S.R. rebi esta com de filla i súbdita qui posada en moltes flaqueses i ignoràncies desitja son bé com el seu i sempre tracta en son poc i roïn exercici d'oració

amb Déu N.S. la salvació de V.S.R. com a pròpia i amb voluntat oferida tal qual és afectada a patir qualsevol cosa de penes de cos i a més s'esten esta voluntat de que essent mal rebuts los avisos que jo li das a V.S.R. per alguns me posen en molts perills. Tot ho abraze la voluntat de Déu sols que V.S.R. procur son bé estich confiada després de Déu N.S. qui sab quant desitj acertar de l'amparo i protecció de V.S.R. el qual Déu N.S. do son Sperit. De nostre convent de St. Bathomeu d'Inca i Juny a 26 1627.

Tercera carta de Sor Clara al Sr. Bisbe Desembre 1627

Il.lustrísim Senyor:

Molt deutora som a Déu nostre Senyor de les grans misericòrdies que cada dia em ve donant ¡Infinites gràcies li sien donades! Una de les més grans que m'ha fetes, després de la Creació i la Redempció, és la de la preocupació que V.I. manifesta en la salvació de la mia ànima.

Tot això suposat, plena de l'agraïment més profund, i amb permís de la Mare Priora, deman a V.I. que com Prelat i Pastor me seria de gran consolació, m'enviara un capellà, el que a vostè li anàs bé, amb el qual poguera confesar-me: d'experiència, oració, recolliment i doctrina, així com ho puc esperar de V.I.

Dic això no perquè el Doctor Baró, de la sua part, deixàs de fer tot el que li semblà convenient per a la salvació de la mia ànima; perquè ho va fer un poc precipitat i jo a causa de la meua natural debilitat, no vaig poder explicar-me així com m'hauria agradat, i plena de por, pens que vaig fer moltes faltes. Ademés el dit Dr. Baró no me va confessar, per lo que si V.I.



se digna enviar-me el capellà que li deman, em confesaré amb ell normalment i farà que surti de l'engany i que compregui el que per ignorància o passió no arrib a entendre.

Només cerc la quietud de la meva consciència i no que s'hagi de fer cap nova averiguació del que ja ha mirat i examinat el Visitador. No anomen tal o qual, perquè no conec ningú, i sia el qui sia, em sobra, tenint en compte la meva curtesa. V.I. sap ben bé que la nostra ànima té un buit, per haver-la feta Déu tan bé, que res si no Ell el pot omplir.

Jo vull obeir, creient fermament que he viscut enganada, així com m'ho té manat V.I., però sent dins mi una repugnància, cosa que m'anirà fugint si puc parlar amb un capellà que m'escolt amb més sossec i quietud que el Visitador, i d'aquesta manera em sobraran motius per a fer-me força, sabent que tenc tot quant podia necessitar de consolació humana.

Amb gust he renunciat al càrrec de Mare Vicària, perquè l'haver de cuidar dels altres, era contrari a la meva quietud; i si bé comprenc que ho he fet amb un poc més de rigor del que ho feren les meves antecessores, ho feia obeint a mon confés i a la Mare Priora, violentant-me a mi mateixa, per amor a totes les religioses com a vertaderes germanes: però ja els he demanat perdó, i he confessat la culpa postrada als peus de la Priora; qui m'ha donat penitència, no com jo la desitjava, sino usant misericòrdia atenent ma poca salut.

Si a V.I. no li sembla accertat enviar-me el capellà que deman, l'hauré de molestar una altra vegada degut al perill en que em posen les ordinacions de caure en pecat mortal; però sempre sometent-me a la superior comprenhensió de V.I., qui amb tanta bonesa me insinua en sa carta, que em compateix i vol fer-me bé. Escric aquesta carta a V.I. no com si fos una súbdita a son Prelat, sino com una filla a son pare, de qui espera tota consolació.

Deu nostre Senyor guardi a V.I. i li doni sa gràcia.

Index

Presentació.....	3
Síntesi biogràfica	5
Capítol 1 La família de Sor Clara	7
Capítol 2 Inca en el segle XVII	9
Capítol 3 El Monestir	11
Capítol 4 El Temple Monacal	13
Capítol 5 La vida de Comunitat	15
Capítol 6. Sor Clara Novícia	17
Acte de Professió	19
Capítol 7 Sor Clara Enfermera	21
Capítol 8 Sor Clara Mestre	23
Capítol 9 Arrels teresianes d'una reforma	25
Capítol 10 Sor Clara Mestre de Novícies	27
Capítol 11 Sor Clara Mare Vicària Reformadora	29
Capítol 12 Predicadors i Confessors	31
Capítol 13 Noves experiències. Aparicions	33
Capítol 14 Dificultats	35
Capítol 15 Epistolari	37
Capítol 16 Anàlisi d'un Monestir	39
Capítol 17 Una nombrosa Comunitat	41
Capítol 18 Sentència condemnatòria	43
Capítol 19 El nou confés esdevé biògraf	45
Capítol 20 Mort de Sor Clara	47
Capítol 21 Creix la fama de Santedat	49
Capítol 22 La Sepultura de Sor Clara	51
Epitafi	53
Capítol 23 Processos	55
Capítol 24 Fets extraordinaris	57
Primera Carta de Sor Clara al Bisbe Borja	58
Segona Carta de Sor Clara al Bisbe Borja	60
Tercera Carta de Sor Clara al Bisbe Borja	61

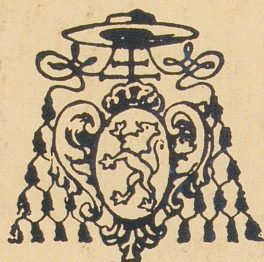
Aquesta
Biografia de
Sor Clara Andreu
s'acabà d'estampar en els
tallers de Gràfiques Garcia d'Inca
en la festa de Sta. Maria la Major de 1993.

amb la col.laboració especial de:



*ingram*sa – GRAFICAS GARCIA





MONASTERIO-D SAN
BARTOLOME-INCA